

Muistelmia matkustajalaiva Kolin myöhäisemmistä vaiheista

Eero E. Ekman

Turunmaan kauniissa saaristossa liikennöi kymmenittäin pieniä, kuten myös kookkaampia matkustaja-aluksia vielä kolmekymmenluvullakin. Eräs näistä höyrylaivoista oli nimeltään ”Koli”, joka liikennöi viimeksi Turun, Kustavin ja Uudenkaupungin välillä henkilö- ja tavarankuljetuksessa.

Liekö alus saanut nimensä aikanaan siitä, että höyrykattilan lämmitykseen käytettiin kivihiiltä eli kolia? Alus täytti varmaan kaikki ne vaatimukset mitä silloiset saaristolaisasukkaat tarvitsivat?

Kolmekymmenluvun alussa autokuljetukset maanteillämme lisääntyivät, jolloin laivamatkustajatkin siirtyivät autokuljetuksiin. Näin ollen laivaliikenne osoittautui taloudellisesti kannattamattomaksi, joten kyseinen Koli pantiin myytäväksi.

Kolin osti Halikon lähellä Angelniemellä asuva laivuri Wäinö Jylhä (aik. Jansson). Teräsrunkoinen alus telakoitiin Turussa W.Crichtonin telakalla, jossa Kolistä purettiin kansirakenteet lukuun ottamatta salonkia, joka jätettiin peräkannelle päällikön asunnoksi. Kyseisen rakennelman keulan puolelle lisättiin kansirakennetta, että saatiin kabyysi ja ruokailutilat 5-6:lle henkilölle.

Höyrykone kattiloineen nostettiin pois aluksesta ja konehuoneeseen asennettiin moottorikone ”Bolinder”, puolidiesel, jonka koneenhoitajalta vaadittiin moottorinhoitajan todistus.

Aluksen alakansi, joka oli puuta, jäikin pääkanneksi. Siihen tehtiin kaksi luukkua lastin lastausta ja purkausta varten. Kannella oli moottorivinssi, jolla nostettiin lasti ruumaan tai sieltä ylös.

Alus kastettiin samalla m/s Meritähti nimiseksi. Allekirjoittanut palveli kyseisellä aluksella ja se oli rannikkoliikenteessä.

Koli Turussa, SLHYn kokoelmat

E.E.Ekman, 93 vuotias kirjoittaja kotonaan 2008

Lastina kuljetettiin mm. Lypertön silloisesta varavankilasta katukiviä Turkuun, tiiliä Paraisten Sandfallin tehtaalta Helsinkiin ja Raumalle. Lisäksi kuljetettiin kalkkikiveä Korppoon Ahvensaaresta Salon Raakasokeritehtaalle ja lisäksi monia viljalasteja täältä Länsi-Suomesta Kotkaan Kauppiainen Myllyyn. Paluulastina oli usein Kotkafosfaattia maanviljelijöille.

Syksyllä marras- joulukuussa kuljetimme Salon Raakasokeritehtaalta raakasokeria Kotkan Sokeritehtaalle, sillä Salon jokeen ei uinut suurempia laivoja, joiden syväys oli yli 9 jalkaa.

Meritähti ei soveltunut puutavaran kuljetuksiin, koska se ei ollut merikelpoinen kansilastissa rannikkoliikenteessäkään.

Vuodet kuluivat, me nuoremmat taistelimme itsenäisen Suomen vapauden puolesta rintamalla. Oli muistaakseni vuosi 1943, jolloin olin kotilomalla Turussa ja eräänä päivänä kävelin Aurajoen rantaan. Siellä silmiini osui tuttu alus, m/s Meritähti, jonka salongista astui kannelle tuttu mies, laivuri W. Jylhä. Vaihdoimme ajatuksia kuluneista vuosista ja samalla hän kertoi muuttaneensa Angelniemeltä saman salmen rannalle Kemiön Eknäsiin.

Taas rintamalla ollessani sain kerran Turun Sanoman käteeni, josta luin vakavan uutisen. Laivuri W. Jylhä oli kai mielenhäiriössä polttanut huvilansa, sekä sytyttänyt myös laivansa palamaan, joka oli ankkurissa Ekniemen salmessa. Jylhä oli siirtynyt laivastaan pelastusveneeseen ja päättänyt päivänsä ampumalla. Laiva, jossa oli paljon polttoainesäiliöitä ruumassa, paloi siten että upposi ankkuripaikalleen.

m/s Meritähti Vartsalan rannassa, kuva kirjoittajan kokoelmista

Koska sotiemme jälkeen vesikuljetuskapasiteetistä oli huutava pula, johtaja T. Saarnin toimesta m/s Meritähti nostettiin ylös ja hinattiin Rymättylään Röödilän telakalle korjausta varten.

Sodasta kotiutettuna luin taas kerran Turun Sanomista ilmoituksen, että rannikkolaivuri saa päällikön vakanssin m/s Anjassa Rymättylässä. Ottaessani yhteyden johtaja T. Saarniin, sain yllätyksekseni todeta, että alus olikin entinen Meritähti, ja siitä olikin valmistumassa uusi puutavaraa kuljettava lastilaiva. Koska tunsin aluksen merikelpoisuuden rannikkovesillä, kieltäydyin ottamasta tointa vastaan marras-joulukuun myrskyisellä Ahvenanmerellä puutavaralastissa. Anjan kippariksi ryhtyi sitten eräs merikapteeni, joka ajoi laivan pahasti karille sen ensimmäisellä matkalla jo Ahvenanmaan saaristossa.

Vuonna 1949 tullessani etelästä laivalla kuulin, että entinen Koli oli Anja nimisenä matkalla Juutinraumassa ulos Itämereltä, liekö totta?

Näin päättyi näillä vesillä lopullisesti Kolin, Meritähden ja Anjan kohtalo.